

IZHAJA VSAKI DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične šte. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 nvč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 st. mm, smrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.

Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: celoletno K 520, pol leta 260.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Slovenski delavci!

Vsled enoglasnega sklepa sinočnjega shoda, da se v ožgled nezastisljanim nepravilnostim v pripravah za volitev v **obratno sodišče** ne pripozna veljavnosti pričujočih volitev ter v znak protesta proglasi abstinencijo slovenskih delavcev od volitev in da se ob enem na najodločnejši način protestira na pristojnih mestih proti nezastisljanim nepravilnostim v škodo slovenskega delavstva, pozivlje vas podpisana, da se vsi kakor en mož ne odedežite nedeljskih volitev za obratno sodišče in agitirate za to med somišljeniki.

Narodna delav. organizacija.

BRZOJAVNE VESTI.

Avstrijska poslanska zbornica.

DUNAJ 22. Zbornica je nadaljevala debato o maloruskem nušnem predlogu glede zlorab na deželnozbornskih volitvah. Prihodnja seja v ponedeljek.

Ogrska poslanska zbornica.

BUDIMPEŠTA 22. Na generalni debati o proračunu pravosodnega ministerstva je posl. Nagy (stranka neodvisnosti) urgral reformo kazenskega pravnega reda ter zahteval izlasti intenzivnega varstva časti pri kazenskih zločinih. Ob 2 uri popoldne je bila seja za dve uri prekinjena.

Gozdni požar na otoku Lopudu.

DUBROVNIK 22. V ponedeljek dne 18. t. m. je nastal na otoku Lopudu požar v gozdu, ki se je tako razširil, da je bilo 19. t. m. treba hiteti na pomoč. Voditelj okrajnega glavarstva se je na finančnem parniku s 60 možmi deželno-trambovskega pešpolka št. 37 in dobrovoljnimi gasilci dubrovniškimi podal na otok Lopud. Po deseturnem nočnem gašenju so ogenj lokalizirali. Vsled močnega vetra je pa popoldne 20. t. m. pričelo zopet goreti, tako da je bil ves otok z mestecem Lopudom vred v nevarnosti. Moralo je priti na pomoč novo pojačenje 120 mož deželne brambe in ena gorska baterija pod poveljstvom polkovnika Walterja. Po 48-urnem opasnem in požarovalnem delu so končno ogenj pogasili, — tako da je otok rešen. Toliko vojakov kolikor gasilci so se ponovno odlikovali.

Otok Lopud je eden izmed treh otokov, ki se nahajajo pred dubrovniškim zalivom.

Konzul pozval na dvoboj senatorja.

BUKAREST 22. Avstro-ogrski generalni konzul Wodianer pl. Maglod je pozval na dvoboj bivšega senatorja grofa Gradisceanu. Povod je nastopil: Nek ogrski sluga Gradisceanu se je šel h konzulu pritožiti proti svojemu gospodarju. Generalni konzul je posredoval slugi v prilog. Grof Gradisceanu je odgovoril konzulu v žaljivem tonu, in valed tega ga je poslednji pozval na dvoboj. Bivši senator ni dvoboja vsprejel. Generalni konzul je priobčil poslano, v katerem z ostrimi besedami graja vedenje senatorja.

PODLISTEK.

84

KAZAKI.

Kavkaška povest. — Grof LEV N. TOLSTOJ.

Zdaj sem se vrnil domov in videl zopet njo, svojo koč, strica Jeroško in snežnike s svojih ljubih stopnic, in tako močno, novo čuvstvo veselja me je prevzelo, da sem vse razumel. Jaz ljubim to žensko z resnično ljubeznijo, prvokrat in ediničrat v svojem življenju. Vem, kaj je z menoj. Ne bojim se da bi se ponižal s svojim čuvstvom, ne sramujem se svoje ljubezni, ponosen sem nanjo. Jaz nisem kriv, da sem se zaljubil. To se je zgodilo proti moji volji. Reševal sem se pred svojo ljubeznijo v samozatajevanje; izmišljeval sem si, da bom imel svoje veselje nad ljubeznijo kazaka Lukaške z Marjanko, a sem le razvnel svoj ljubezen in svojo ljubosumnost. To, kar čutim zdaj, ni idealna, takozvana vzvišena ljubezen, ki sem jo izkusil prej; ni ono čuvstvo nagajenja, ko se raduješ svoje ljubezni, čutiš

Otvoritev mednarodnega poljedelškega zavoda.

RIM 22. Avstro-ogrski minister za unanje stvari baron Aehrenthal je čestital ministru za unanje stvari Tittionijsu povodom otvoritve mednarodnega poljedelškega zavoda.

Upor v ječi.

PARIZ 22. V ječi v Albiji so se uprli kažnjenci En strážnik je bil ubit, nek drugi pa ranjen. Jetniki so poskušali ubežati, kar se jim pa ni posrečilo.

Eksplozija.

PARIZ 22. V rafineriji Say se je iz doslej naznanih vzrokov dogodila eksplozija. Ranjeno je bilo 42 delavcev in delavk, med temi 9 težko. Materijalne škode je pol milijona frankov.

Maroko.

PARIZ 22. Iz Madrida brzojavljajo, da je, kakor poroča Correspondencia de Espana, španska vlada naložila svojemu poslaniku v Parizu, naj francosko vlado prijateljskim načinom opozori radi dogodka v Casablanci, kajti alžirski strelci so začeli prvi streljati. Sodi se, da bo francoski polkovnik Dnmontiers odpozvan.

PARIZ 22. Med 42 osebami, ki so bile povodom eksplozije v rafineriji Say ranjene, je 11 težko ranjenih. Scdi se, da je iskra dinamostroja vžgala sladkorni prah, kar je povzročilo eksplozijo plina.

Ruški rekrutni kontingent.

PETROGRAD 22. Uradni list je objavil carjev ukaz, s katerim se število rekrutnega kontingenta za tekoče leto določa na 456.535 mož.

Rusija prodala železnico.

LONDON 22. „Morning Post“ poroča, da je Rusija prodala Japonski železnico od Kvang Čengau do Harbina.

Velik požar v Čikagu.

NEW-YORK 22. Iz Čikaga brzojavljajo, da je včeraj tamkaj izbruhnil velik požar, k. se pogasjen. Gori pa ogromna skupina hiš. Ogenj nahaja netiva v neki tvernici lesenih škatele in v zalogi lesu, ki je prav sredi onih hiš. 80 oseb se pogreša in bati se je, da so zgorele. Šest ožganih trupel so že izveli izpo t razvalin. Vrh tega je bilo mnogo oseb ranjeno, med temi 20 težko.

Sestanek Fallieres in carja Nikolaja.

PARIZ 22. „Echo de Paris“ poroča, da obišče predsednik republike Fallieres carja tekom tega poletja, o priliki svojega potovanja na sever. Sestanek se bo vršil na ruskem morju, najbrže koncem meseca julija.

Dogodki ob rusko-perzijski meji.

PETROGRAD 22. Iz Tabrisa brzojavljajo, da je perzijski guverner prejel od ruskega generala Snarskega ultimatum, v katerem zahteva odškodnino za ropanje, izročitev roparjev in tatov in zadoščenje za umoritev na ruskem stotniku. Odgovor mora prispeti najkasneje do petka opoldne, sicer prekoraci general Snarski mejo ter bo sam kaznoval krivce.

Kaj hočemo?!

(Dopis)

III.

Tudi malemu trgovcu in obrtniku moramo posvečati svojo pozornost — tudi tu ima „N. d. o.“ polje za hvaležno delo. Velikega pomena je za nas vprašanje take ure-

ditve razmerja med malim trgovcem in obrtnikom, da bo mogla naša masa tu izvajati geslo „Svoji k svojim!“ Ali to vprašanje je tako važno in ob enem tudi kočljivo, da zaslučuje poseben daljši članek.

* * *

Često čujemo tožbo, da je našemu ljudstvu že prirojen neki suženjski dub. Žal le, da ta tožba ni brez podlage. Nočemo pa tožiti in rekrimirati, ker moramo pripoznati, da je to žalostno svojstvo naravna posledica neugodnih razmer, v katerih je živel naš narod skozi stoletja. Zašli smo bili v zavisnost od drugih močnih, agresivnih in brutalnih plemen, proti katerim mehka narava Slovanov ni dopuščala dovolj krepkega odpora. Privadili smo se služiti in ubogati in duš slepe pokornosti nam je tako prešel v mezo in kri, da si naši predniki sploh niso mogli misliti sami sebe drugače, nego kakor — pokorne slave. Ta duh pokorščine, nenejnjega samega sebe, duh servilnosti se je ohranil v nas do naših dob. In žal, da se tudi naši sodobniki niso mogli iznebiti te naše slabosti, katero zna tujinstvo tako izbornu izkoriščati v svoje Slovanstvu sovražne namene. In da tudi v današnjih dneh ni v Slovančih tiste odločnosti, tiste vere v samega sebe, ki bi nas silila, da se postavimo na svoje noge v različnem svojem snovanju — o tem nam priča vsa oficijelna slovenska politika, ki je očitno pod sugestijo faktorjev, ki se boje tega, da bi se Slovenci odločili k srčnemu, ponosnemu, samosvojemu poletu.

Suženjski dub nas je dovel do roba narodnega propada. Še le v najnoveje čase se je vsaj del našega naroda vzdrnil k živeji sam zavesti in je vsaj po nekod začela pihati svežija sapa po polju našega javnega življenja. In med njimi, ki so se vzdramili, ki nečajo biti več sužnji, ki so jeli spoštovati sami sebe, je tudi naša delavstva, ta glavna sila našega naroda ob južni slovenski periferiji, ob Adriji. To vzdramljenje je tolažiliv znak pripravljajočega se preobrata — na bolje.

V kolikor bo časa, prilike in blage volje, naj bo „N. d. o.“ tudi ta naloga, da prihaja našim političnim voditeljem in prvoboriteljem na pomoč ob raznih vprašanjih, izlasti pa kulturnih. V eminentnem interesu našega delavstva je, da dovedemo šolsko vprašanje do ugodne rešitve. To je tudi v interesu „N. d. o.“ same. Mladina, ki se je izobraževala v slovenskih šolah v duhu ljubavi do svoje krvi, re bo tako lahko pristopala k proletarskim organizacijam, kjer bi služila namenom, sovražnim naši narodni skupnosti in zato tudi našemu slovenskemu delavstvu samemu. Taka mladina bo množila vrste naše narodne delavske organizacije. Zato pravimo, da bo imela od ugodne rešitve našega šolskega vprašanja veliko korist — seveda posredno — ravno naša „N. d. o.“

Tu smo torej označili v glavnem nalogo, ki naj bi jih imela pred očmi naša „N. d. o.“ To so postulat, za katere mora biti sleherni pošten Slovenec in izlasti še slovenski delavec.

Kdor pa ne uvideva opravičenosti zah teve po rešenju narodnih vprašanj — politične, kulturne, socialne in gospodarske naravi — ta se sam izobča iz občine narodove skupnosti. Ša hujšo obsojbo pa zaslučuje oni, ki uvideva, a se vendar noče uvrstiti v falango naših organizacij.

sel, neumnost. To ni nič drugega ko ošabnost, zavetje pred zasluženom nesrečo, rešitev pred zavistjo nad tujo srečo. Živeti za druge, delati dobro! Čemu? Ko vendar žije v moji duši le ena ljubezen do sebe in le ena želja: ljubiti njo in živeti z njo, njeno življenje. Ne za druge ne za Lukaško želim zdaj srečo. Zdaj ne ljubim teh drugih. Preje bi si bil rekel, da je to grdo; mučil bi se bil z vprašanji: kaj bo z njo, z menoj, z Lukaško? Zdaj mi je vse eno. Jaz ne živim sam po svoji, ampak nekaj je tu, ki je močnejše od mene in ki me vodi. Trpim muke, a preje sem bil mrtev, zdaj še-le živim. Se danes grem k njim in ji vse povem.“

XXXIV.

Ko je bil napisal to pismo, je šel Olenin pozno zvečer h gospodarjem. Stara je sedela na klopi za pečjo in odvijala bube sviloprejk. Marjanka, z nepokritimi lasmi, je šivala pri sveči. Ko je zagledala Olenina, je poskočila, vzela ruto in šla k peči.

„No-le ostani pri nama, Marjanuška,“ je rekla mati.

„Ne, sem gologlava.“ In skočila je na peč.

Olenin je mogel videti samo njeno

Zavedne slovenske delavce pa pozivljamo, naj množe vrste naše „N. d. o.“ v svojo korist in za bodočnost naroda!

St. Škerlj.

Izjava

zastopnikov akad. društev „Hrvatska“, „Srbadija“, „Tabor“ in „Triglav“ v sporni zadevi mej „Hrvatsko“ in obema slovenskima društvoma:

1. Zastopniki društva „Hrvatska“ izjavljajo, da so bili ob priliki demonstracij v mesecu novembru v principu za skupen nastop, kajti izjava takratnega zastopnika „Hrvatske“, da Hrvatje zato ne gredo s Slovenci in Srbi, ker so enkrat poprej pustili Slovenci Hrvatje na cedilu, ni odgovarjala takratnemu mišljenju v „Hrvatski“ in niti ni bil takratni zastopnik „Hrvatske“ v to pooblaščen. Zastopniki „Hrvatske“ izjavljajo še enkrat, da je le preostara oblika memoranduma bila vzrok, da niso Hrvatje skupno s Slovenci in Srbi nastopili.

2. Zastopniki „Hrvatske“ obžalujejo, da niso potem, ko so odpovedali skupen nastop s Slovenci in Srbi, vsaj samostojno nastopili, ampak pustili vso akcijo v nemar.

3. Z ozirom na to današnjo izjavo „Hrvatske“ obžalujejo zastopniki „Tabora“ in „Triglava“, da sta se obe društvi svojočasno preneglili z odpovedjo bratstva „Hrvatski“, ker sta društvi snatrali odklon memoranduma s strani „Hrvatske“ kakor kršenje solidarnosti jugoslov. vzajemnosti, dočim se je odklonitev v istini tikala le forme.

4. Zastopniki „Hrvatske“ pripoznavaajo, da ni bilo pravilno, ker so dali odgovor na ta memorandum v „Tagesspost“, dasiravno so Hrvatje ravnali bona fide, ker niso mogli vedeti, da je „Tagesspost“ svojo tozadevno notico povzela iz „Slo enskega Narod.“

5. Zastopniki „Tabora“ in „Triglava“ pripoznavaajo, da sta se društvi preneglili z objavo še ne podpisanega memoranduma v „Slov. Narodu“ in odklanjajo vsako odgovornost za objavo ravnoiste spomenice v „Tagesspost“.

6. Zastopniki društva „Tabor“ in „Triglav“ izjavljajo, da članki, ki so bili nekaj časa po tem razporu objavljeni v „Slov. Narodu“ in so bili naperjeni proti Hrvatom v Gradcu, niso izšli niti po direktni niti po indirektni inicijativi teh obeh društev.

7. Ta izjava naj se pošlje v vse večje slovenske in hrvatske dnevnike.

V Gradcu, dne 19. maja 1908.

Sledé podpisi po 3 zastopnikov vsakega akad. društva: „Hrvatska“, „Srbadija“, „Tabor“ in „Triglav“.

Gospodarska povzdiga Dalmacije.

Akcija, ki jo je v minulemu letu uvelo ministerstvo za poljedelstvo, izlasti na polju melioracijstva, preskrbljevanja z vodo, uravnavevanja rek in zagrajanja hudournikov, ima zelo zadovoljive vspehe, kakor zatrja tozadevni komunike ministrskega predsedstva. Iz tega probenja prosimljamo: Za nadaljno povspeshevanje stavljenih si ciljev je ministerstvo za poljedelstvo dalo tudi za tekoče leto na razpolago svoto okroglo en milijon kron. Po nalogu tega ministerstva se poda njega tehnični referent dvorni svetnik Eduvard Markus bližnje dni v Dalmacijo, da prouči

koleno in vitko, dol visečo nogo. Pogostil je staro s čajem. Stara pa je pogostila njega s sirom, po katerega je poslala Marjanko. A čim je bila postavila krožnik na mizo, je Marjanka zopet skočila na peč, in Olenin je čutil samo, da so bile njene oči uprte vanj.

Pogovarjali so se o gospodarstvu. Mati Ulitka se je razgrlo in naravnost prekipela gostoljubnosti. Prinesla je Oleninu namočenega grozdja, pogače z grozdem, najboljšega vina in ga gostila s tisto posebno, preprostim ljudem lastno, grobo in ponosno gostoljubnostjo, kakor je samo pri ljudeh, ki ti s telesnim trudom dobivajo svoj kruh.

Starka, katere grobsti se je Olenin spocetka tako čudil, ga je zdaj večkrat genila s svojo preprosto nežnostjo v občevanju s hčerjo.

„Da, zakaj bi Boga z nehvaležnostjo jezili, očka! Vse imamo, hvala Bogu; vino smo napravili in meso nasolili; prodali bomo kake tri sode vina in še ga ostane za nas za pijačo. Le odloži še svoj odhod. Se bomo s tabo dobro imeli na svatbi.“

(Dalje.)

sedanje stanje dotičnih del in da pripravi tiste odredbe, ki so v interesu hitrega napredovanja. Dvorni svetnik Markus in sekcijski svetovalec v ministerstvu za poljedelstvo Leo Nobile di Bizzaro se vdeležita ekspertize, ki ima dovesti do rešenja vprašanje osušenja razsežnih nižin ob ustju reke Narenta. To vprašanje, važno toliko za deželno kulturo kolikor za higijeno dežele, je že dlje časa predmetom studij in razprav, ne da bi se bil doslej dosegel kak rezultat. Rešitev tega težavnega problema in zagotovljenja projekta, ki bi bil izvedljiv v tehničnem in gospodarskem pogledu, bi mogočno pospeševalo gospodarsko povzdigo Dalmacije.

Novih prispevkov k zavezništvu med Avstro-Ogrsko in Italijo

Je podal poslanec Attilio Brunialti, ki je ob enem profesor državnega prava in člen državnega sveta. Ta člen italijanskega parlamenta se je nedavno predstavil svojim volilcem v Asiago tik na benečansko-tirolski meji. V svojem govoru se je v prvi vrsti bavil za deželno brambo in je s posebno naglasom, da Benečija ni zadostno zavarovana nasproti Avstriji. Izražal je svoje zadoščenje na tem, da se je začelo uvaževati njegove klice na boljšo obrambo proti Avstriji. Celo socialisti da priznavajo sedaj potrebo izdatnega utrjevanja meje. Tudi vlada (italijanska) misli na reševanje odredbe. Priporočljivo bo sicer — tako meni ta navihani profesor državnega prava, da se trozveza obnovi, ali: če se Avstriji ponuja eno roko v svile, rokavicah, treba drugi nadeti oklop, kakor je okovana tudi prijateljska roka Avstrije, in sicer to z ozirom na Italijo.

Po tem se je govornik na dolgo in široko bavil z militarnim položajem v Avstro-Ogrski in Italiji. Z ogorčenjem je omenjal javne tajne — kakor je rekal — da vojni načrti italijanskega generalnega štaba bazirajo na ideji nemudnega umaknenja iz jednega dela Benečije in so kakor obrambena črta določene reke Piave, Adige in celo Po, mesto da bi bila določena planinska meja, radi česar se benečanski del dežele smatra kakor omejeno ozemlje, ki je še vedno odprto — barbarom. (Ali je ljubezniv ta gospod poslanec in profesor!). Italijani morajo biti pri tem veseli vsaj na tem, da morajo na vojno mornarico več računati, nego na vojno silo na kopnem.

Brunialti zahteva, naj se gradijo železnice brez oziroma, ako se gospodarske izplačujejo ali ne; odločiti mora le strategična potreba. Izlasti zahteva črte preko Ravene in Chioggia do Mestre, od Vittorio di Pontenelle alpi, in železnico do Cadore in ob obnovljenju trozveze bo zahtevali od Avstrije zvezo poslednje železnice s Toblachom (Aha, sedaj umejemo, zakaj ta profesor — da si je hud sovražnik Avstrije — vendar priporoča obnovljenje trozveze. Avstrija naj bi se svojim denarjem spopolnjavala njihove strategične železnice! Op. ured.)

Brunialti očita italijanskemu ministerstvu predsedniku, ki je ob enem predsednik komiteja za deželno brambo, da ne pozna dovolj razmer na Benečanskem, čeprav ima ravno ta komite odločati o militarnih troških in železniških gradbah. Brunialti grozi: „Gospod Giolitti si je naložil kolosalno odgovornost. Poslanci iz Benečije morajo biti vedno na straži ter zahtevati, da bo ob obnovljenju trozveze Italija mogla uveljavljati svoje interese: v eni roki naj ima oržje, pripravljeno za udarce, drugo v baržunosti rokavici odkritosrčnega prijateljstva.“

Kakor da je sploh možno odkritosrčno prijateljstvo, ako dragi prijatelj naš — po navetu Brunialti — drži jedno past vedno pripravljeno za udarce. Tako razmerje je razmerje hinavstva in zavratnosti, ne pa odkritosrčnosti!! Hvaljevredna pa je odkritosrčnost, s katero je večkrat omenjeni poslanec in profesor razkril to italijansko neodkrito srčnost: Italija obnovlja trozvezo, da iztisne in izhlini iz Avstrije, kolikor se iztisni da; ob enem pa, ko nudi jedno roko v „odkritosrčno“ prijateljstvo, drži drugo pripravljeno za udarce!!

Pri vsem tem pa bodo naši diplomati in državniiki tudi vest o prihodnjem eventualnem obnovljenju trozveze raznašali v svet kakor blagovestje — miru in neizmerne sreče in kakor dokaz o svoji neprecenljivi državnosti modrosti in diplomatični vrlini. Ali tudi ta vrč, ki ga neprestano nosijo k studencu — obnovljenje trozveze, se jim prej ali slej razbije in vprašanje je le, čegavi prsti bodo pri tem krvaveli?!!

Kazenska razprava radi veleizdaje na Cetinju.

V ponedeljek 25. t. m. prične na Cetinju kazenska razprava radi veleizdaje, s katero obtožuje vlada bivšega ministra Tomanič, narodno in demokratsko stranko, storjeno z anarhističnem komplotom proti življenju kneza Nikole ter proti knežji hiši, ki vlada v Črnigori.

Potovanje cesarja Viljema.

Iz Berlina javljajo, da se cesar Viljem I. julija poda na daljše potovanje in da se na odprtem morju sestane z norveškim kraljem Hakonom in ruskim cesarjem Nikolajem.

Hrvatska.

Srbski crkveni kongres.

Kakor javljajo iz Budimpešte, bo srbski crkveni kongres sklican sredi meseca junija. Vladnim komesarjem za ta kongres bo imenovan grof Teodor Batthyanyi.

Smrt učenjaka.

Umrli je v Zagrebu v pokojeni vseučilišni profesor Spiro Brusina v starosti 63 let. Pokojnik je bil dolgo vrsto let ravnatelj zoologičnega oddelka deželne muzeja v Zagrebu ter člen jugoslavenske akademije znanosti in umetnosti.

Rauch v besnilu.

Bivši ban grof Pejačević — poštenjak, pa naj že bo katerega koli političnega mišljenja — izjavlja ponovno in javno, da ni bil nikoli z Rauchom v političnem občejanju. A, ker je Rauch razglasil nasprotno, je rečeno s tem, da je „prevrženi“ tudi v tem slučaju javno prav lagal!

Tako razkrinkanje je precej neprijetno za tako visokega gospoda!

In če je „smola“ v hiši, navodno prihaja za eno nezgodo, je druga, tretja. Na upisovanje na vseučilišču, razglašenemu s toliko reklamo, je došel v sredo en cel Rauchov izvoljenec, predvčerajnjem v četrtak pa nobeden, pač pa jih je še nekaj dvignilo demisorijske! Ostalo je torej pri enem čistem — Steinfelu, ki naj bo sirota priča o veliki spretnosti barona Raucha.

Nič več srečo nima Rauch z inkvizicijo med uradniki na skupnih uradih. Načelniki silijo namreč podrejene uradnike da bi podpisali neko izjavo Rauchu v prilog; ali dosedaj ni podpisana niti ena taka izjava in brkone ne bo!

Ubogi baron Pavel — ne gre, pa ne gre. Zato pa gre tem točnejše z brutalnim maščevanjem. Policijska stika že ob 6. uri zjutraj po stanovanjih in išče dijake, ki so vzeli izstopnice. — Ako so se v Zagrebu, a niso tam pristopni, jih bo Rauch izgnal policijsko.

Oficijala Julija Ježića, ki ima že 30 let poštenega službovanja za seboj, je Rauch odpuštil iz službe in plače, edino zato, ker je delal in glasoval za opozicijskega kandidata!!!

To maščevanje je naravnost barbarstvo. Filozofa Zdenka pl. Vernića je dal Rauch kar policijsko in na predlagi tistih predpotopnih patentov obsoditi na 12 dni zapor. V četrtak zjutraj ob 7. uri že je prišel poni detektiv in ga tiral v ječo. Kakor da se zli Raucha, da „ne bo več dolgo“. Zato se mu mudi, da se maščuje nad dijaki, radi kolosalne blamaže, ki jo je doživel z umirovljenjem profesora Surmice.

Državniki in vladalci, ki ne ve več storiti drugzga, nego maščevati se, ta je likvidiran!!

Ogrska.

Swoboda na Ogrskem.

Budimpeštansko porotno sodišče je obsodilo v 8 mesečni zapor in globo 2000 kron Romuna Bazilija Mocreja radi tega, ker je dal v listu „Lupta“ in „Poporul Romanul“ uvrstiti članka češkega poslanca Ledererja.

Rusija.

Ministerski predsednik Stolipin ostane v Petrogradu.

Iz Petrograda javljajo: Ministerski predsednik Stolipin ne pojde v Nemčijo na naučno potovanje, kakor se je poročalo. Car Nikolaj je prosil Stolipina, naj svoje potovanje odgodi. To je v zvezi z dejstvom, da utegne nekoliko članov ministerstva odstopiti in da bo potem Stolipin svoj kabinet preosnoval.

Agrarni popis v Ruski Poljski.

Iz Varšave poročajo: Vrhno sodišče je naložilo vsem okrožnim notarjem, da točno sestavijo listo vsega posestva in veleposestva, ki je v zadnjih letih prešlo v nemške roke. Ta nalog je prišel naravnost iz Petrograda.

Drobne politične vesti.

Župan v Sarajevem postane efendi Kulović. Prvi podžupan bo Nikola Rajković, drugi dr. Nikola Mandić.

Pogodba med Italijo in kraljem Menelikom. „Agenzia Stefani“ javlja, da je kralj Menelik dne 18. t. m. v prisotnosti italijanskega poslanika v Adis Abebi podpisal pogodbo, s katero se ureja meja med deželo Somali in ozemljem rodu Dankali. Ob enem je bila podpisana posebna trgovinska pogodba, da se olajša promet med južno Etiopijo in Benadirjem.

Kongres katoliških agrarcev iz vse Češke se bo vršil dne 7. in 8. junija t. l. v Pribranu.

Ženska volilna pravica na Angleškem. Angleški ministerski predsednik Asquith je vsprejel več poslancev, ki so ga prosili, naj se na Angleškem uvede volilna pravica tudi za ženske. Asquith je obljubil, da bo skušal tej želji ugoditi.

Wahrmond ne bo predaval. „Wiener Allg. Zeitung“ piše, da je doznala iz dobroobveščenih parlamentarnih krogov, da prof. Wahrmond ne bo predaval v tem poletnem semestru.

Proti nošenju orožja v Italiji. Italijanska zbornica je vsprejela zakoniki načrt, s katerem se prepoveduje nošenje orožja in bodal. Ta zakonski načrt gre za tem, da se preprečijo pogosti spopadi.

Ruski knez proučava balkanske Slované. Iz Novega Sada javljajo, da se nudi tankaj ruski knez Trubeckoj, ki moče proučiti balkanske Slované ter njihove kulturne in politične razmere.

Shod N. D. O.

ozirom na predstoječa volitve za obrtno sodišče.

Sinoči se je vršil v gled. dvorani N. Doma impozanten shod. Velika dvorana je bila nabita do zadnjega kotička, dokaz to zavednosti našega delavstva in zanimanja za javna vprašanja.

Radi pozne ure odlagamo obširno poročilo o tem velevažnem shodu za jutrišnjo številko. Za danes pa bodi omenjeno, da je predsednik N. D. O., dr. Josip Mandić, v temeljitom govoru razjasnil pomen obrtnega sodišča in način volilnega postopanja za isto. Dr. Mandić je ilustriral z drastičnimi besedami vse one nezastisljane nepravilnosti, ki so se dogodile ob pripravi volilnega čina. Večina slovenskega delavstva ni bila od pedjetnikov priglajena; tako n. pr. niso javna skladišča priglajala niti enega slovenskega delavca. Ob takem stanju stvari se je izkazalo reklamacijsko postopanje čisto iluzornim; kajti ni se več dalo v osmih dneh rekonstruirati docela popačene volilne listine. Celo od te manjšine slovenskega delavstva, ki je vpisana, ni znata del ša danes, dva dni pred volitvami, dobil volilnih listkov. Tu se gre očividno za sistem. Ob takem stanju stvari ne kaže slovenskim delavcem drugo nego **abstinencija** od sedanjih volitev, da ne bi drugi vporabili nepravilnosti proti nam v raztrobentanje svoje zmage. Slovensko delavstvo oziroma njegovi zastopniki pa se bodo odločno pritožili radi teh nepravilnosti do najvišjih kompetentnih mest.

Predsednik je apeliral na vse delavce, da se **solidarno ne vdeležijo volitev** v nedeljo in naj agitirajo med somišljeniki za popolno abstinencijo.

Po govoru podpreds. Jakliča je predlagal dr. Wilfan, naj se jutri poda deputacija k namestniku, da že pred volitvijo protestira proti nezastisljanim nepravilnostim.

Shod je enoglasno sklenil **popolno abstinencijo** od volitev za obrtno sodišče in tudi sprejel predlog dr. Wilfana.

Dnevne vesti.

Izjava. Spodaj podpisani Andrej Sancin p. d. Nane izjavljam, da sem bil na ustanovnem obnem zboru »Kat. izobraževalnega društva« v Šklednju dne 12. t. m. izvoljen v odbor proti moji volji. Zato izjavljam, da se odpovedujem tej časti.

V Šklednju, dne 21. maja 1908.

Andrej Sancin.

Tržaška volilna reforma. Deželni komisiji za volilno reformo je vlada že doposlala svoj načrt, spremenjeni vlad sklepov komisije. V četrtak se je sešel pododsek in je po daljši razpravi konkretiziral predlog, ki jih predloži plenarni seji komisije. Pododsek priporoča, naj se ugodi mnogokateremu prigovoru vlade, le da se ne zavleče vprejem načrta.

Kar se dostaje zahteve trgovske zbornice po direktnem zastopstvu, vlada ni pritrdila številu 5 svetovalcev, oziroma poslancev, ki naj bi se vzeli iz volilnega razreda v mestu. O novi formi volitve tega zastopstva, predlagani od vlade, se je posvetoval pododsek in predloži komisiji svoje predloge.

Pododsek pa se je odločno izjavil proti zahtevi vlade, da se določi volilna dolžnost. Vlada vstraja pa odločno pri tej zahtevi, čemur se italijanski listi čudijo tembolj, ker se s prvega ni zdelo, da bo hotela vstrajati pri rečeni zahtevi in ker je povsod drugod prepuštila deželni zborom odločitev glede uvedanja volilne dolžnosti. Italijanski listi ne morejo verovati, da bo vlada hotela v zadnjem hipu onemogočiti vsprejem reforme, za katero sta se stranki sporazumeli po tolikih težavah. Jedinna težava je torej še v vprašanju glede volilne dolžnosti, ako se posreči premagati še to težavo, bo načrt zrel za predložitev deželnemu zboru, ali z drugo besedo: vprašanje o volilni reformi se bo moglo smatrati rešenim.

Iz poštne službe. Višima poštima kontrolorjema sta imenovana; poštni kontrolor Ivan Liendl v Trstu za Pulo in poštni kontrolor Matija Fladerbacher v Trstu za Opatijo.

Na slovensko-laški meji. Prejeli smo: Često sem čital o vasi Doberdob, ki da je slovenska vas ob gorški Furlaniji. Prijatelj F. Doberdobičan nas je bil povabil minole sobote na svoj dom. Povabilo sem vsprejel z veseljem, ker se mi je tako nudila prilika, da si ogledam to obmejno našo postojanko. Ob 9. uri 10 m. zvečer smo se odpeljali z južno železnico preko Bivja, Devina in Tržiča v laške Ronke. Vozovi južne železnice so se oni, ki se jih je rabilo pred 20 leti — to je brez vsake udobnosti. Na kolodvorih in postajališčih, kjer se je „naš vlak“ ustavljaj, smo morali paziti na kosti svojega rojstva, ker so bili sunki taki, kakor bi bila trčila dva vlaka skupaj!

V Ronkah nas je pričakoval gosp. F. mlajši, ter nas v pol uri povel v lično in precej veliko vas Doberdob. Toda omeniti

moram, da nas je oni večer bolj mikalo Doberdobsko jezero, nego Doberdob sam. Prijatelj nas je bil namreč povabil tudi na nočni lov — rib. Zato smo se še pred polnočjo napotili k jezeru, kjer smo mislili ribariti vsa noč. Račune nam je prekrizala nevihta, ki je prišla nad nas uprav ko smo bili v čolnu in sredi jezera. Burja je razsajala in ploha dežja nam je vzela voljo do nadaljevanja.

Sin našega gostitelja nas je povabil v ribiško hišico, kjer smo — bila nas je četvorica — čakali lepšega vremena.

Jezero je bolj podobno močvirju, ker je po pretežni večini zaraščeno s visokim biljem. Voda je ob izvirkih, katerih je mnogo, zelo mrzla, med tem ko je na severni strani že popolnoma gorka. Jezero je dolgo približno dva kilom. Voda je čista in pitna. Kedor bi želel prebiti kak dan v zdravem mirnem kraju, naj bi se podal v ta prijetni kraj, kjer se lahko odpočije ob hladnih vrelih jezera. Ako bi hotel rabiti čolne in imeti zabavo na vodi, naj se obrne na tamošnjega posestnika g. Ferfolja za dovoljenje. Ko smo se utrudili z veslanjem in smo nalovili rib vsaj za silo, smo se napotili nazaj v pol ure oddaljeni Doberdob, kjer smo bili gostoljubno vsprejeti v družini gosp. Ferfolje. Po obedu smo obiskali gosp. učitelja Bresigarja in njegovo narodno družino. Ogledali smo si tudi ostalo vas, v katerih je lepih enonadstropnih hiš (ena je celo dvonadstropna). Obiskali smo gostilno g. Perica, kjer smo bili kakor svoji med svojimi.

Ob dobrem Koslerjevem pivu smo se zabavali z igranjem na kroglice in rekli marsikako šalivo. Doberdobičani so vrli narodnjaki; kakega političnega mišljenja da so, za to se nisem zanimal, ker je nam Tržačanom na izloženih postojankah glavno, da so vsi pošteti narodni Slovenci. Poslovivši se od velepriznanih Ferfoljevih, smo zopet sedli v voz in se odpeljali v Ronke kjer smo si ogledali večino zgradbe.

Obmejni Slovenci in Lahi žive v dobrih odnosih. — Slovenci govorijo vsi zraven svojega tudi laški jezik, med tem, ko govorijo Lahi (v Ronkah se govori italijanski in ne furlanski) le svojo blaženo laščino.

Omeniti moram še, da se na Dobrdobskem jezeru čisto prireajo večji lovi na divje race in da je tu polno vider, katerih se pa zelo malo vjame, ker so zelo navihane. Večina lovcov so razni bogataši, a vodja in reditelj je domačin g. Ferfolja.

V nadi, da se v tem poletju vidimo še enkrat klidem: Zvilni narodni pionirji na skrajni meji slovenskih zemlj!

Z mrzli — ribič.

Prihod parnika „Galatea“. Predsinočnem je, remorkiran od parnika „Apollo“ in spremljen od „Pluto“, dospel v Trst parnik „Galatea“, ki se je dne 14. minolega m. potopil zagnavši se proti pomolu v Šibeniku. Včeraj zjutraj so „Galatea“, k se nahaja v groznem stanu, privezali k pomolu Sanita in so začeli razkladati na meane ves naklad, ki je bil v potopljeni ladiji.

Prihod emigrantov. Včeraj zvečer je ob 8. uri priplul parnik A. A. „Argentina“ z enim dnevom dobička na vožnji. V parniku se nahajajo emigranti iz Amerike.

Afera jestvinčarjev. Prejeli smo: — Kakor že svojačasno objavljeno, se občni zbor naše zadruge ni mogel vršiti radi premale udeležbe se strani členov. Slovenci se nismo udeležili občnega zbora, ker smo se čutili žaljene od vodstva zadruge potom lista „Piccolo“ in smo tako pustili, naj sami sklepajo, kar smo mi itak že privolili trgovinski pomočnikom.

Drugi občni zbor se bo vršil dne 25. t. m., na katerem se bo sklepalo ob vsakem številu členov. Naši kolegi sumničijo in se boje, da jih mi ne prevarimo, toda se jako motijo, mi smo sklenili, da se ne udeležimo in se tudi trdno držimo našega sklepa, ter opozarjamo naše kolege, da naj ostanejo doma.

Podpredsednik je delal veliko propagando in rotal svoje somišljenike, naj nihče ne izostane, zato ne smemo mi na shod, ker vsak Slovenec, ki bi se istega vdeležil, bi ga oni smatrali njihovim pristajšem.

Bodi vnovič povedano, da smo vedno odkrito nastopali, posebno pa od začetka vprašanja radi zboljanja stanja pomočnikov in smo v zadnjih pismih na pomočnike označili naše stališče nasproti njihovim zahtevam.

Pokažimo tudi sedaj, da mi nismo zavratni in povemo jim, da tudi mi poznamo znani pregovor: „Chi ha il sospetto ha il diffetto.“

Nova razprodaja „Edinosti“. Cenjenim čitateljem naznanjamo, da smo odprli novo razprodajo našega lista v tobakarni Kolenc, trg Bariera št. 8.

Telefonska zveza Trst-Pula. Ministerstvo za trgovino je sklenilo, da se ima takoj pričeti z gradnjo raznih dovoljenih telefonskih zvez po Istri, a najprej, da se zveže Trst s Pulo, zatem se prične s zvezo Trst-Opatija.

Za I. narodno dirko ki se bo vršila dne 8. junija t. l. (na binkoštni ponedeljek) se vršijo že sedaj velike priprave. Na dirkališču se tržaški in gorški kolesarji pridno trenirajo, med tem, ko se pripravljajo tribune in lože za občinstvo, kakor tudi plesišča in kočje, kjer bodo ljubeznive goriske dame razprodajale razne stvari v korist šolske družbe Sv. Cirila in Metodija. Ta dan utegne biti

eden najlepših za slovensko Gorico, kajti naznanilo se svoj prihod odlične osebe iz Ljubljane, Zagreba in drugih krajev. Po Goriškem je posebno živo zanimanje za to prvo narodno kolesarsko slavnost, tako, da se že sedaj lahko napoveduje najlepšo udeležbo in velik vseh prvega samostojnega koraka slovenskih kolesarjev.

Da bodo tržaškimi izetnikom olajšani vojni troški, namerava prirediti Tržaško kolesarsko društvo „Balkan“ poseben vlak da bodo cene vožnje jako nizke. Kdor se misli udeležiti slavnosti, naj se blagovoli prijaviti predsedniku društva g. Celestinu Sirk, ul. Carradori šte. 10 (pisarna) od 2—4 popoldne, ali pa se pismeno (istotam) prikladi.

Planinci in Sokoli so pa naprošeni, da se prijavijo za tekmovalno pešhojo, ki se bo vršila na velodromu in sicer kakor otvoritvena točka. Darila so 3 krasne svetinje. Tržaški slovenski kolesarji, Sokoli in planinci: prigrisite se mnogoštevilno, da napravimo čast slovenskemu prebivalstvu Trsta!

— S —

Dunajskega odvjetnika Quittnerja, ki je poveril 800.000 kron ter potem pobegnil, so kakor znano, aretirali v Carigradu. Danes ga na Lloydovem parniku prepeljejo iz Carigrada v Trst. Od tod ga potem odpremijo na Dunaj.

Kmetijska družba za Trst in okolice bo imela svoj redni občni zbor jutri v nedeljo 24. t. m. ob 9. uri popoldne v Sokolovi dvorani (v poslepu „Narodnega doma“ v Trstu). Poleg običajnega dnevnega reda, bo ob tej priliki predaval poljedelski potopis učitelj g. Lah o „Zvezi“ zavarovalnic goveje živine v naši okolici.

Štrajk. Ta teden je teden malih štrajkov! Razum razkladačev riža v čistilnici na Campo Marzio in delavskih kategorij „scaldabrocche“ in „tien-contra“ v ladijedelnici Sv. Marka so včeraj vse delavske tvornice testen pri Sv. Ivanu zapustile delo.

Tržaška mala kronika.

Žrtev poklica. Včerašnji dunajski brzovlak šte. 3 povozil je na postaji Prosek sprevodnika vlaka št. 974, ki je premikal na postaji. Nesrečnej je Josip Fatur iz Ljubljane 50 let star. Zapušta ulovo in pet nepreskrbljenih otrok. Povoženi je radi premikanja svojega vlaka stopil med tir, po katerem je imel priti ob 5:48 zjut. brzovlak; ker je tamkaj oster ovinek, ni opazil brzovlaka. Grozno raznesarjeno truplo je obležalo, kakih sto korakov od mesta nesreče.

Vožnja Carigrad—Trst. ulica Tigor. Včeraj takoj po prihodu Lloydovega parnika „Palacky“ se je podal na krov policijski komisar, da bi sprejel nekega Augusta Polića, rojenega v Carigradu in pristojnega v Zadar, t govinskega pomočnika, starega 20 let, ki je zakrivil v Carigradu vrsto ponesreženj. Polić je bil spremljen od nekega konzularnega kovača.

Nezaželjena kopel. Smola rešitelja. Jakob De Pietro, star 23 let, in Viktor Filipič, star 18 let, dninarja, sta predvčerajšnjem napravila izlet v Koper. Vrnila sta se v Trst s parnikom „S. Giusto“ ob 8. zvečer. Pri izkrcavanju se je Filipič, ki je kratkoviden, spodrsnil in štrbunknil v vodo potegnivši tudi prijatelja za seboj.

Mehanik Josip Pahor, star 22 let, hotel je pomagati, se je vrgel na tla ob robu nabrežja in iztegnil svojo palico, katere sta se prišla oba ponesrečenca.

Med tem so pritekli drugi ljudje in skupnem prizadevanju pilotov in redarjev se je posrečilo spraviti oba mladeniča na kopno. Največo škodo pa je pri tem trpel rešitelj sam, kateremu so se pri reševanju hlače raztrgale in mu je zlata ura z verižico vred v vrednosti 130 kron zdrsnila iz žepa in štrbunknila v morje, ki je kakor znano tam precej globoko.

Poskušen samomor. Verginija Paučič, 45 letna prostitutka je včeraj izpila raztopino žeplenksovih glav in v srhu samomora. Poklican je bil takoj zdravnik iz rešilne postaje, ki jo je dal po prvem lečenju prenesti v bolnišnico.

Ponevera 13.000 mark. Brzjavljajo iz Heilbronn (na Nemškem), da je poštni asistent Robert Fieger, star 20 let, ušel od tam dne 17. t. m., ponesrečivši od tamošnjega poštnege urada znesek 40.000 Mark. Dne 19. t. m. — so ga videli v Lipskem. Policija misli, da se je podal v smer proti jugu, ker je nekomu zaupal, da hoče iti v Atene.

Kobilina brca. Karl Šusteršič, star 11 let, iz Gorjanskega je bil včeraj vsprejet v takojšnjo bolnišnico; imel je težko rano na glavi, kamor ga je brcnila kobilica.

Smehulica. A: Vi si ne morete misliti, kako da znam varavati svoje reči. Tako sem dal ta ključ, ki sem ga bil kupil pred tremi leti, naj že trikrat popravi, dvakrat sem mu sam posiljenov trak in enkrat sem ga v kavarni zamenjal za novega!

Koledar in vreme. — Danes: Deziderij maj. — Jutri: 5. povelikonočna nedelja: — Temperatūra včeraj ob 2. uri popoldne + 27,6° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: — Lepo, zmerni vetrovi, vroče, najprej lepo, potem sušno.

Društvene vesti.

Zahvala. Vrtna pomladanska veselica „Višave“ na Konkornelju izpadla je v zlic globemu vremenu zelo povoljno. Podpisani

odbor se zahvaljuje vsem onim, ki so pripomogli do vspeha, bodi moralno, bodi gmotno. Posebno se zahvaljuje odbor vrlému pevovodji g. M. Bareto, g. kapelniku Maicenu, pevskemu društvu „Zori“ in „Zvonu“, ki sta došli v lepem številu, nadalje zastopnikom društev „Lipa“, „Draga“ in „Slovan“. Tudi igralca g. Čebulc in Bevič sta porojino rešila svojo nalogo in s tem priredila obiskovalcem obilo prijetne zabave.

Preplačali so ustopnino sledeči gg.: Ant. Žiberna in Iv. Ferluga po 2 K.; Ferd. Ferluga in Iv. F. Mabnič po 1:50 K.; M. Bareto, A. Grahar, Štefan Ferluga krčmar, Jos. Ferluga krčmar, Ant. Godina, Iv. Gerlanc, Ant. Stibel po 1 K.; g. Podreka 80 stot.; g. Grgič, Šperne, Furlani, Ur. Čebulc, Cvek, Modic, A. Ferluga in Just Hrovatin po 50 stot., Frančiška in Ernesta Čebulc po 20 stot. — Prisrčna hvala jim.

Odbor.

Kolesarsko društvo „Balkan“ priredi jutri izlet v Dolino odhod ob 2 uri in pol točno, iz ulice Stadion 19.

Zdravo!

Odbor.

Nar. delav. organizacija

Odbor skupine zasebnih težakov ima svojo sejo dne 24. t. m. (v nedeljo) ob 10. uri zjutraj v društvenih prostorih. Vabljeni so vsi odborniki.

Vesti iz Goriške.

Iz Ajdovščine. V listu „Gorica“ od dne 19. t. m. je nekdo priobčil dopis o sijajnem shodu „N. d. o.“ v Ajdovščini. Shod je vspel tako sijajno, kakor še nobeden v naši Ajdovščini, in je bil za naše delavstva velepomembljiv. Gori omenjeni dopis v goriškem listu pa hoče pomembnost shoda pomnoževati in bogatizovati.

Tako more pisati le lažnjivec, ki je: ali principijelen nasprotnik našega zatiranega delavstva, ali pa — podkupljen. Ali, če hočemo soditi najmileje, je to oseba, ki naših razmer čisto nič ne pozna.

Da pa je „Gorica“ rada priobčila tisti lažnjivi dopis, temu se ne čudimo. Saj vemo, da jo vodi le slepa strast in jeza nasproti vsakomur, ki se ne pokori slepo njenemu — biču. Ali zapomniti si hočemo to in ne daljna bodočnost pokaže ne le sad omenjenega shoda,

Ker po § 49. zadr. pravil ni bil sklepčen redni občni zbor dne 22. maja, radi nezadostne udeležbe zadr. članov, vabi

Tržaška posojilnica in hranilnica reg. zadruga z omejenim poročtvom na

XVI. redni občni zbor

kateri je sklepčen brezpogojno po § 49. zadr. pravil in ki se bo vršil

v nedeljo, 31. maja 1908 ob 9. predpoludne v veliki dvorani v lastni hiši (Piazza della Caserma 2).

DNEVNI RED:

1. Letno poročilo in potrjenje letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Poročilo o gospodarstvu z rezervnim zakladom.
4. Poročilo o reviziji.
5. Prememba pravil.
6. Razni predlogi.
7. Volitev načelnštva.
8. Volitev nadzorstva.

TRST, dne 22. maja 1908.

Načelnštvo.

*) § 50. Vsak zadr. član sme pri občnem zboru staviti predloge, kateri niso na dnevnem redu. O teh predlogih pa občni zbor ne more precej sklepati, ampak le odloči, če se sploh vamejo v preces ali če se morajo izročiti poselnemu odboru, ali nadzorstvu, ali pa načelnstvu, da se o njih poroča v bodočem občnem zboru. Ti predlogi se morajo postaviti na dnevni red bodočega občnega zbora.

Direktni dovoz štajerskih kokoši in jajo. Specijaliteta: **Graške Poulards.** Cene dogovorne. — Postrežba na dom. **Ulica Campanile št. 15.**

Slovenska mizarnica v Trstu

Majcen Miloš v Trstu ulica Leo šte. 2 nam javlja, da ima zmiraj v svoji delavnici pripravljene cele spalne sohe n vso drugo pohištvo, ter da prevzema vsakovratno delo v svoji stroki. Ker je gospod **M. MAJČEN** naš narodni obrtnik, ga najtopleje priporočamo slavnemu slov. občinstvu.

Slovenci in Slovani v Trstu

Dolžnost je vaša, da se poslužujete le v **Slovanski brivnici** v ulici Saverio Mercadante šte. 1 (blizu slovenske knjižarne) **V. GJURIN, brivec.**

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

je **TEKOČINA GODINA**

Steklenica stane K 1:40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenic proti pošt. povzetju ali proti anticipatni pošiljlatvi zneska 7 K franko pošt. in zavoja.

Prva tovarna na Češkem najfinjših likernih specijaliteta

in prodaja vina na debelo Ustanovljena 1851. leta

K. PFEIFER & Sinovi

TELEFON 3571

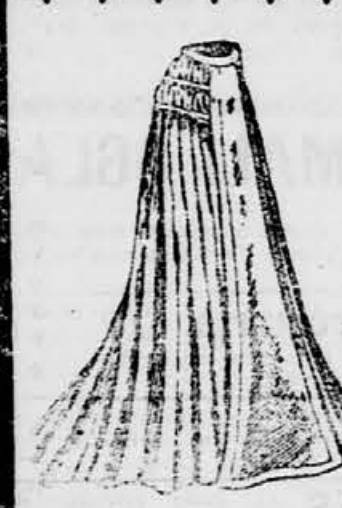
Praga—Žižkov Karlove ulice 995

TELEFON 3571

Direktni import pristnega ruskega čaja, ruma Jamaika, vseh vrst španskih vin in šampanjca — Uzore! na razpolago.

Glavni zastopnik za Trst in Primorsko, Kranjsko, Istro, Dalmacijo in Italijo

Ludovik Geržina, Trst-Rojan, ul. S. Ermacora št. 1

Vsakovrstne obleke in krila

za gospe in deklice

kakor tudi jopiči, bluze in plašči.

Obleke in krila za otroke.

Cene zmerne.

Giorgio Jess fu G.

TRST

ulica Bariera vechla št. 15.

Poskusite ukusne potice in izvrstne presnice

slasčičarne GIUSEPPE WEBER,

Trst, ulica Carlo Ghenga šte. 4, Trst

— Poštne pošiljatve na vse kraje. —

... Za birmo. ...

Najlepša ugodnost bodisi radi kakovosti blaga ali pa radi jako nizkih cen nudi se onim, ki kupujejo v

Prodajalnici manufaktur. blaga

Romeo Cipriani

TRIESTE, Piazza Carlo Goldoni vogal Ponte della Fabbra

Bogata izbera

lanega blaga crême in svetlih barv

Krasni batisti beli in barvani.

Izbera

Xogovic, črnih, belih gladkih in luknjatih. Rokavice vsake vrste.

Pajčolani čipkani in z obrobkom izdelani ali na meter.

ROBICI Z BATISTA BELI IN BARVANI.

... Za birmo. ...

Specijaliteta potrebščin za birmo!

Specijaliteta potrebščin za birmo!

Najvspešneje sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH

prirejena v Trstu **Rafaela Godina**, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Ja oba in **Josipa Godina**, lekarna „All' Jgea“ Farneto 4

ampak tudi sad, ki ga je imela „Goričina“ stranka od objavljenja taci lažljivih in zlohotnih poročil.

Le smešite dalje, le bagatelizirajte, le lažite — v svoj lastni žep! Ali ne mislite nikdar, da bi nas Vaši dopisi mogli zaustaviti na poti, ki smo jo ubrali — na poti pravične in poštene samopomoči! Ali svojimi prijatelji bomo smatrali le njih, ki nas na tej poti dobrohotno spremljajo se svojo pomočjo.

Razkol v laško liberalni stranki. V sredo zvečer so imeli pristasi laško liberalne stranke dobro obiskano shodo, da postavijo kandidate za prvi razred občinskih volitev, na katerem so se tako razgledali, da bi bilo kmalo prišlo do dejanskih argumentov. Skrajni radikali so strastno napadali sedanjega župana dr. Maranija, in so se odločno postavili proti njegovi kandidaturi ter izjavili da ga tudi ne smatrajo več svojim državnim in deželnim poslancom. Slednjič so se pa vročerkvni in škrlatastordeči nasprotovalci potlačili ter imenovali kandidatom tudi omreženega dr. Maranija poleg geometra Antonio Battistig in trgovca Giuseppe Venuti.

Občinske volitve v Gorici. Včeraj so se vršile občinske dopolnilne volitve za prvi razred. Izvoljeni so bili Anton Battistich z 206 glasovi, odvetnik dr. Fran Marani isto z 206 glasovi in Edvard Sisa s 117 glasovi.

Na občinskih volitvah v Šebreljah na Tolminskem so zmagali pristasi S. L. S.

Pevsko in bralno društvo „Lira“ v Komnu priredi v nedeljo dne 31. maja ob 3. uri in pol popoldne veliko veselico na okrašenem dvorišču g. Iv. Žigona (prej Gaspari) s sodelovanjem vojaške godbe iz Gorice. Pred veselico in po veselici se bo vršil javen ples. — V slučaju slabega vremena se veselica odnese na nedoločen čas.

Vesti iz Istre.

Učiteljske plače v Istri. Državni poslanec Matko Mandić je bil v četrtek pri ministrskem predsedniku baronu Becku in naučnu ministru Marchetu v stvari sankcioniranja zakona o ureditvi plač istrskih učiteljev. Ministra sta izjavila, da so sedaj odstranjene vse glavne zapreke in da je treba premagati le še neke formalnosti, na kar bo zakon predložen v najvišjo sankcijo.

Začasno umirovljen. Veleč. g. Anton Andrijič, župnik v Baški in deželni poslanec istrski je iz zdravstvenih vzrokov začasno umirovljen za leto dni.

Zakon o volilni reformi istrski je zadobil cesarsko sankcijo. To smo že poročali. Danes pridodajamo še, da potrjenje zakona za občinske volitve v Pulji in za uvedbo državne policije istotam pride nekoliko pozneje, ker se treba še dogovoriti z ministrom za finance radi dotičnega troška za nove redarje. Ti morajo biti pripravljeni za službo že tedaj, ko bo ta zakon potrjen.

Iz-pod Črnika. Že dolgo speči, a slednjič vzbujeni iz sna, priredijo dne 24. t. m. veselico pri gospodu K. Siškoviču pod Črnikalom, in ne v Črnikalu, kakor je neki Črnikalec (Motiti se! Ured. Edinosti) poročal v „Edinosti“ dne 7. 5. Tudi ni res, da veselico priredi pevsko društvo iz Podpeča ter prezira domače „Bralno društvo“ v Črnikalu. Dopisniku je namen napraviti razdor med Podpečani in Črnikalci, a varal se je.

Suša. V poreški okolici ni že 40 dni deževalo. Letina, izvzemši trte, ki dobro kažejo silno trpi. Mora se reči, da so pšenica koruza krompir, fižol itd. povsem izgubljeni. Isto tako bo letos tudi sena malo, na nekaterih krajih ne bo treba niti kositi. Vrhu vsega tega ne more kmet prodati vina, in cene vedno padajo.

Vesti iz Koroške.

Železnica na Dobrač. Baron Kraigher v Celovcu je dobil dovoljenje, da zgradi žično železnico na Dobrač.

Roparski umor radi 4 kron. V Franaču na Koroškem je brezposelni delavec Andrej Scwald umoril 51-letnega tovarniškega delavca Ivana Pakerja, mu vzel ves denar — 4 krome — na to mu pa zadržal vrvice okrog vratu in ga vrgel v vodo. Morilca so že izročili deželnemu sodišču v Celovcu.

Huda vročina je tudi na Koroškem. Toplomer kaže dan na dan 20 stopinj R.

Ustrelil je lvoški dijak Ivan Birkfeldner svojo ljubimko Vando G. s petimi strelji iz revolverja v celovski okolici. Morilec se je sam javil policiji in naznanil, da se ni mogel ustreliti, ker mu je zmanjkalo patron.

Vesti iz Štajerske.

Poletni tečaj za vinogradništvo in sadjarstvo se bo vršil na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru od 15. do 20. junija t. l.

Razne vesti.

Nesreča na vojaških vajah. Iz So inograda javljajo: Brigadir Herman Kolardt je pred dnevi odredil vojaške vaje. Že ob 6. uri zjutraj je bila neznozna vročina. Čete so neprestano marširale in prehodile pet 50 kilometrov. Med pešci je bilo razun aktivnih vojskov še 750 rezervistov. Ob 3

uri popoldne so se vojaki ustavili ter so pričele vojaške vaje ki so trajale do 8. ure zvečer. Ob 9. uri zvečer se je moštvo vrnilo v vojašnice. Vojaki so bili grozno utrujeni. Obbolelo je 300 rezervistov in 200 aktivnih vojakov. Sedem jih je zadela solčarica in so jih morali odnesti v bolnišnico. Častniki so pod pretnjo stroge kazni nadaljevali marš. Stvar pride pred državno zbornico.

Kuga v La Guairi, najznamenitejem obmorskem mestu Venezuele, zahteva vedno več žrtev, tako, da umira sedaj na dan okoli 65 oseb. Vredne odredbe ne odgovarjajo zahtevam. Promet zastaja, premožnejše prebivalstvo beži iz mesta.

Samomor enoletnega dobrovoljca. V Zagrebu se je v sredo zvečer iz strahu pred kaznjico, ker je bil na straži zaspal, ustrelil s službeno puško enoletni dobrovoljec Viktor Brin. Zadel se je v senci ter je bil na mestu mrtve.

MALI OGLASI.

Odda se v najem meblirana soba, razgled na Općino. Via Commerciale štev. 548 III. v 746

Išče se krčmarja. Gospodarsko društvo na Kontovelu išče krčmarja. Pojasnila daje odbor, na katerega naj se naslovi prijave. 748

Išče se za večjo trgovino učenec, krepek in dobro vzgojen. Ponudbe pod „J. E 1“ na Inzeratni oddelku Edinosti. 734

JAVNI PLES na podu priredijo domači mladeniči na Groti v nedeljo dne 24. maja t. l. 6000

Birma! Ure zlate in srebrne z verižicami vsake vrste po najzmernejših cenah pri urarju GIOV. PLISKA, Corso 13. 673

Iščem učenca za čevljarja od 13—15 let. Josip Vodopivec, prej mitnica v Bazovici. 704

Pozor Bazovci! in nje okoličani! — V Bazovici pri Trstu, prej mitnica, odprl je novo prodajalno obuvalec ter se priporoča udani Josip Vodopivec. 703

Tvrdba Ivan Simitz Barriera 32 s hišjalko v ul. Giosue Carducci 31 prodaja po znanih nizkih cenah obleke in blago za moške obleke povsem novo. Specialiteta drobnih premetov za krojače. 1249

ŽELEZNATO VINO

ekarnarja

Gabrijela
: Piccoli

v LJUBLJANI

c. in k. dvorni zalagatelj in pa-
pežev zalagatelj

izvrstno učinkujoče, ima v sebi
železov prepat, kateri lahko
prebavljanje pospešuje, pri-
ročljivo je posebno slabotnim,
na pomanjkanju krvi trpe-
čim in tudi nervoznim o-
sebam bledečim in slabotnim
otrokom.

Prodaja se v Trstu v lekarnah:

„CREVATO“ ulica Poste 9
in „LEITENBURG“ Trg San
Giovanni.

Dr. Kopřiva zdravstveni svetnik in mestni fizik v Ljubljani je zapisoval okrevajočim in malokrvnim vedno z najboljšim vspehom železnato vino lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani.

Dr. S. Sterger c. kr. okrajni zdravnik v Ljubljani, je v slučajih bledice in pri okrevajočih otrocih z najboljšim vspehom uporabljal železnato vino lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani.

Dr. L. Fürber štabni zdravnik v Gorici zapisoval je osebam, ki so že del časa bile nervozne železnato vino lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani in sicer vedno z najboljšim vspehom.

Dr. F. Gelger praktični zdravnik v Ljubljani, dosegel je z železnatim vinom lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani izvrstne vspehe.

Dr. Defranceschi primarij v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu izjavlja, da je z vspehom železnatega vina lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani zelo zadovoljen.

Naročila se točno izvrše proti povzetju

PEKARNA in SLADČIČARNA

Dominik Milanič, Trst

ulica della Guardia štev. 24

Prodaja: 3-krat na dan svež kruh, najfinejšo moko vsake vrste; vino v buteljkah in likerji.

Bogata zaloga specialne grenčice „TORERO“.

Najboljše stiskalnice za grozdje in oljke

so naše stiskalnice „ERCOLE“

najnovjšega in najboljšega sestava z dvojno in nepretrgano pritiskalno močjo: zjamčeno najboljše delovanje, ki prekaša vse druge stiskalnice.

HIDRAVLICNA STISKALNICA. Najbolje avtomatično patentovane trtne brizgalnice, ki delujejo samo od sebe, ne da bi jih bilo treba goniti.

„Syphon“ plugi stroji za grozdje, sadje in oljke, mlin za miti grozdje, Plugi za vinograde. Stroji za sušenje sadja in drugih vegetabilnih, življenjskih in miralnih pridelkov. Stiskalnice za seno slamo itd. na roko. Mlatilnice za žito. Avtomatična brizgalnica čistilnice, rešetalnice. — Slamozreznica ročni mlin za žito v raznih velikostih in vsi drugi stroji za poljedelstvo.

Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo kot posebno najnovjšega izbornega uresničenega, najbolj pripoznanega in odlikov. sestava.

PH. MAYFARTH & Co. Tovarna za poljedeljske in vinske stroje DUNAJ II. Tebostr. 7

Odlikovani v vseh državah sveta z nad 800 zlatimi, srebrnimi in častimi kolajnami.

Ilustrovani ceniki z mnogoštevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno.

Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsod, kjer nismo zastopani

Naznanjam slavnemu tržaškemu občinstvu, da imam prav prijazen in miren vrt pri svoji gostilni, da se lahko posluži vsaka družina, posebno pa je kozareček dobrega kraškega terana na razpolago po 56 kr. liter. Gostilna „Pri stani brekvi“, ul. Belvedere 17, Kosič H. 706

Domačo učiteljico se sprejme takoj k dvema deklicama v starosti od 8—10 let. Poučevati bi ju bilo do 5. razreda. Ozira se le na gdc. z dobrimi spričevali ter popolnim znanjem slovenščine, nemščine in italijanščine. — Gdc. zmožne poučevati v igranju na glasovir — imajo prednost. Ponudbe s prepisi spričeval je nasloviti pod šifro „M. M. M.“ na Inzeratni oddelku Edinosti. 723

Prodajo se obleke in površniki za moške in dečke na tedenske ali mesečne obroke. Ulica Caserma 12/I.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

= vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Juscher

TRST

ulica della Caserma štev. 13, II. nadst.

Prekapanje žganja

in izdelovanje brezalkoholnih hladilnih pijač zamore se takoj z najboljšim vspehom upravljati. Jamci se za dovoljenje potrebno za izdelovanje in in prodajo izdelkov. Temeljito manipulacijo upeje na licu mesta v tem izvežban strokovnjak brezplačno ter daje potrebna navodila za hitro spečevanje. Re- fektanti naj pošljejo svoje ponudbe pod šifro

Erste Fabrikfirma 68832

na M. DUCKES Nachf.

DUNAJ I I Wollzeile 9

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Esposito & Bassa nasledniki Jakoba Klemenca — Trst, ulica San Antonio I. Trgovina manufakturnega blaga in malih predmetov ter sukna za ženske obleke.

Hiša v Rojanu, s 5 prostori, vrtom v lepi levi se prodaja pod dobrimi pogoji. Pojasnila pri Inzeratnem oddelku Edinosti.

Županstvo v Ajdovščini

razpisuje službo

občinskega tajnika

z letno plačo 800 Kron.

Opozarja se, da je v Ajdovščini oddat tudi tajništvo hranilnice in posojilnice te okrajne bolniške blagajne z letno renumera- cijo približnih 1400 K. Za ta dva zadnja posla se zahteva primerna varščina. Zane- sljiva in zmožna oseba opravljala bi lahko vse tri službe, kar bi jej neslo prišlužka približno 2200 K. na leto.

Kolekovane prošnje z dokazili doseda- njega službovanja naj se dopošljejo na žu- panstvo v Ajdovščini do 1. junija t. l.

Županstvo v Ajdovščini

Restavracija „AURORA“

Trst, ulica Giusue Carducci 15

in ul. S. Giovanni 13

Hrv. tambur. dr. „Atila“

v narodnih nošah.

Svira glazbeni in drugi instrument vsaki dan od 7. do 12. ure zvečer. Ob nedeljah in praznikih od 4 ure popoldne do 12. zvečer.

Vsaka ekonomična družina

nakupi

VERMOUTH

v velikem skladišču v ulici San Nico'o 18

Buteljke „Reklam“ od 1 litra 55 krajcarjev.

Nepremenjeni tip. — Znamka neprekosljiva.

Gostilna Nichetto

— Jutri, nedelja —

veliki koncert

c. kr. bosanskega pešpolka št. 4.

Začetek ob 6. uri. Vstopnina 20 st.

Cene jedi in pijač

ostanejo nespremenjene.

Najlepše slike

je dobiti v elektrofotografskem ateljeju

Antona Jerkiča v Trstu

via delle Poste štev. 10

Fotografiranje se vrši izključno pri čarobni elektrici razsvetljavi. Oglejte si krasne umetniške izdelke v vstopu, ki so neprekosljivi v efektu.

TELEFON štev. 21-43

Naznanilo.

Podpisani javlja sl. občinstvu, da je prevzel vodstvo znane gostilne „Gospo- darskega društva na Frdeniču“ pri Sv. Ivanu. — Točilo se bo hode vedno pristno vino in razpolagalo ob vsakem času z dobro kuhinjo. Poleg točne in poštene postrežbe od strani moje družine nudi se cenj. obi- skovalcem krasen razgled na morje in na naš narodni svetoivanski okraj.

Priporoča se **ANTON NEGODE.**

Umetni

fotografični atelje

pri sv. Jakobu

ulica Rivo št. 42 (prtilleje)

TRST.

Izvršuje vsako fotografično delo kakor tudi razglede posnetke, notranjost lokalov, por- celanaste, plošče za spomenike, itd. itd.

POSEBNOST

Povečanje vsakater fotografije. Radi udobnosti P. N. naročnikov spre- jema naročila in jih izvršuje na domu ali zunaj mesta.

Hotel Balkan 70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji Cene smerno. Počkaj & Kögl. **Hotel Balkan**